

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/2011 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain muuttamisesta sekä kaupanvahvistajista annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä syyskuuta 2011 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain muuttamisesta sekä kaupanvahvistajista annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta (HE 23/2011 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- maanmittausneuvos Raimo Vajavaara, maa- ja metsätalousministeriö
- johtaja Antti Kosonen ja maanmittausneuvos Markku Markkula, Maanmittauslaitos
- maankäyttöinsinööri Matti Holopainen, Suomen Kuntaliitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annettua lakia sekä kaupanvahvistajista annettua lakia. Tavoitteena on, että kiinteistötietojärjestelmän tiedot luovutetaan tietopalveluna maksutta sellaisille viranomaisille, joiden tehtäviin kyseisten tietojen käsittely välittömästi kuuluu. Kiinteistötietojärjestelmän neuvottelukunta ehdotetaan lakkautettavaksi ja sen tilalle perustettavaksi kiinteistötietojärjestelmän kehittämistä ja ylläpitoa varten asetettava yhteistyöryhmä,

jonka maanmittauslaitos asettaisi kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Yhteistyöryhmään kutsuttaisiin järjestelmän ylläpitäjien ja käyttäjien edustajia.

Kaupanvahvistajista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että syyttäjien oikeus toimia kaupanvahvistajina poistettaisiin. Lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi teknisluonteisia tarkistuksia.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta painottaa tässäkin yhteydessä sitä, että kiinteistötietojärjestelmään merkityillä tiedoilla on julkinen luotettavuus ja niillä on erittäin keskeinen merkitys kiinteistöjen vaihdannassa ja kiinteistöjen käytössä vakuutena. Luotettava ja hyvin hoidettu kiinteistöjärjestelmä, jonka tietojen ylläpidossa keskeisen osan muodostavat kiinteistöjen kirjaamisasiat ja kiinteistötoimitukset, on perusedellytys maamme vakuusjärjestelmän toimivuudelle.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kiinteistöjen kirjaamisasiat on vuoden 2010 alusta lukien siirretty käräjäoikeuksilta maanmittauslaitoksille, jolloin kirjaamisviranomaisen on muuttunut. Lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin pitäjäksi on tullut Maanmittauslaitos. Valtakunnallinen kiinteistötietojärjestelmän kehittämisvastuu on nyt yksin Maanmittauslaitoksella. Tämän seurauksena kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 12 §:ssä säännelty kiinteistötietojärjestelmän neuvottelukunta, joka ohjaa järjestelmän toteuttamista, ylläpitoa ja tietopalvelua, on menettänyt merkitystään. Oikeusministeriö ei enää toimi kiinteistötietojärjestelmään kuuluvan perusrekisterin lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin ylläpitäjänä tai kehittäjänä, ja kiinteistörekisteriä ylläpitävillä kunnilla on nykyisin tiedontuottajan rooli.

Valiokunta katsookin edellä esitetyillä perusteilla, että tarvittava yhteistyö ja yhteydenpito järjestelmän kehittämiseksi kiinteistötietojärjestelmään tietoa tuottavien ja ylläpitävien viranomaisten ja kuntien välillä voidaan hoitaa joustavammin muulla tavoin kuin lakisääteisen neuvottelukunnan kautta. Valiokunta pitää siten tarpeellisena ehdotettua lainmuutosta kiinteistötietojärjestelmän kehittämistä ja ylläpitoa varten

asetettavasta yhteistyöryhmästä, jonka maanmittauslaitos asettaisi kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Esityksessä ehdotetaan muun ohella myös kiinteistötietojärjestelmän suoritteista ja tietopalveluista valtiolle ja kunnalle perittävistä maksuista annettuja säännöksiä muutettavaksi. Siten niissä viitattaisiin yleisemmin valtion maksuperustelakiin (150/1992) lain 6 §:n 1 momenttiin viittaamisen sijasta. Tältä osin valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kiinteistötietojärjestelmän kallis rakentamis- ja käynnistämiskustannukset on ohi ja järjestelmä on toimiva. Sen vuoksi suoritteista ja tietopalveluista perittävät maksut tulevat merkittävästi laskemaan. Kiinteistötietojärjestelmän kustannusten alentuminen laskee asiakkaiden maksuja, mutta samalla se vähentää Maanmittauslaitokselle ja kunnille tuloutettavaa rahaa. Maksuja on kuitenkin alennettava, koska maksujen tulee perustua maksuperustelain (150/1992) mukaiseen omakustannusarvoon ja järjestelmän rakentamis- ja käynnistämiskustannuksia ei enää ole. Alustavien laskelmien mukaan asiakkailta perittävät maksut tulevat ensi vaiheessa alenemaan noin 25 prosenttia.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina edellä esitetyin huomautuksin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 1 päivänä marraskuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Mats Nylund /r
jäs.	Heikki Autto /kok	Kari Rajamäki /sd
	Lasse Hautala /kesk	Arto Satonen /kok
	Anne Kalmari /kesk	Katja Taimela /sd
	Timo V. Korhonen /kesk	Reijo Tossavainen /ps
	Pirkko Mattila /ps	Tytti Tuppurainen /sd.
	Jari Myllykoski /vas	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.